

ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ НА РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ

*Меліков О.Я., Афонін А.П., Конельська І.М.
Криворізький державний педагогічний університет*

Як відомо, серед багатьох умов, що визначають здоров'я людини, провідна роль належить зоровому способу життя. А репродуктивне здоров'я – один із головних компонентів здоров'я людини.

Проблема охорони репродуктивного здоров'я має особливе значення, оскільки суспільство, яке прямує по шляху демократичного розвитку, повинно забезпечити умови для його збереження. Репродуктивне здоров'я має стратегічне значення для сталого соціального і економічного розвитку суспільства [3].

Без сумніву, що лише здорова мати може народити здорову дитину. Сьогодні, як ніколи, актуальна проблема збереження та зміцнення репродуктивного здоров'я, особливо це стосується здоров'я серед молоді. Необхідно на ранніх стадіях знаходити соматичну патологію або порушення репродуктивної функції у дівчат, так як останній час молодь рідко замислюється про своє здоров'я.

Тому репродуктивне здоров'я це не тільки медична проблема, а й проблема акушерів-гінекологів, гігієністів, психологів, педагогів, екологів, юристів.

Здоров'я як полі компонентна категорія в значній мірі залежить як від рівня надання медичної допомоги, генетичних особливостей, способу життя, так і від екологічних умов.

За даними ВООЗ понад 100 тис. хімічних речовин, 50 фізичних і 200 біологічних факторів можуть стати причиною порушення стану здоров'я людини, в тому числі і репродуктивної системи. Постійний комбінований вплив хімічних і радіоактивних речовин погіршує спадковий тягар до деяких хвороб. В умовах інтенсивного забруднення навколишнього середовища, шкідливі і небезпечні хімічні речовини і радіонукліди діють не тільки зовні, але й можуть знаходити в організм інгаляційно або з водою та їжею. У зв'язку з цим введено нове поняття ендоекологічної патології [4].

Негативний вплив екологічних факторів на репродуктивну систему обумовлює розвиток функціональних, а в деяких випадках і органічних відхилень, що призводить до порушень нейроендокринної регуляції. А комбінований вплив всіх факторів може обумовити розвиток імунних і гормональних порушень в організмі. Частота гінекологічних захворювань в Україні серед дітей та підлітків становить 11-16,3% [2].

Встановлено, що репродуктивне здоров'я знаходиться в прямій залежності від адаптації організму до навколишнього середовища. Але дослідження доводять про більшу вагу екологічних чинників для формування здоров'я дівчат, ніж хлопців, тобто, проживання у неспри-

ятливих умовах має більш вагомі негативні наслідки для дівчат [1]. Але не можна не враховувати, що формування репродуктивного здоров'я залежить не тільки від погіршення проблем медичних, але й соціальних (умов життя, харчування, способу життя, освіти тощо).

Разом з мінімізацією несприятливого впливу екологічних факторів, необхідно формувати у молоді валеологічного світогляду (боротьба із шкідливими звичками, здоровий спосіб життя тощо), що буде сприяти збереженню репродуктивного здоров'я.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бердник О.В., Серих Л.В. Екологічні аспекти оцінки стану здоров'я населення // Довкілля та здоров'я.-2001.-№2.-С.32-33.
2. Гойда Н.Г., Чербан В.І. Методичні підходи до вивчення складових формування репродуктивного здоров'я // Охорона здоров'я України.-2002.-№2.-С.27-30.
3. Концепція державної програми «Репродуктивне здоров'я нації на 2006-2015рр.» // Ваше здоров'я.-2005.-№26.-С. 7-8.
4. Нагорна А.М., Безпалько В.В. Репродуктивне здоров'я та статеве виховання молоді: Монографія.-К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004.-407с.

ЗНАЧЕНИЕ МИКРОФЛОРЫ КИШЕЧНИКА ДЛЯ ПОДДЕРЖАНИЯ ЗДОРОВЬЯ ЧЕЛОВЕКА В УСЛОВИЯХ СОВРЕМЕННОЙ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ОБСТАНОВКЕ

Афонин А.П., Меликов О.Я.

Криворожский государственный педагогический университет

В настоящее время хозяйственная деятельность человека все чаще становится основным источником загрязнения биосферы. В природную среду во все больших количествах попадают газообразные, жидкие и твердые отходы промышленных предприятий. Различные химические вещества, находящиеся в отходах, попадая в почву, воздух и воду, переводят по экологическим звеньям из одной цепи в другую, попадая, в конце концов, в организм человека. При систематическом или периодическом поступлении токсических веществ в организм человека происходит хроническое его отравление, что проявляется функциональными нарушениями различных органов и систем [1,2,4].

Оптимальная функция органов пищеварения и профилактика многих заболеваний во многом связана с нормальным количественным и качественным соотношением кишечной микрофлоры. В настоящее время становится очевидным, что понятие «пища» и физиологические потребности организма в биологически активных веществах не одинаковы.

В эндогенном синтезе биологически активных веществ важную роль играет микрофлора кишечника, которая подразделяется на основную флору /биоридобактерии, бактериоиды, составляющие 90% всех микробов/ и сопутствующую /10%/. Положительное влияние кишечной микрофлоры заключается в антагонистических и синергических свойствах, то есть в формировании защитных реакций организма от чужеродных веществ, химической, физической и биологической природы, в том числе и раковых клеток [5].

Антагонистические свойства микробов связаны с их способностью продуцировать вещества антибиотического характера. Типичные продукты биоридобактерий – молочная, уксусная, муравьиная и янтарная кислота. Образование кислых продуктов в толстом кишечнике тормозит рост и развитие патогенных и гнилостных микробов.

Молочнокислые бактерии также подавляют размножение гнилостных и гноеродных микроорганизмов, которые поступают в органы пищеварения с водой, пищей, слюной.

Кишечная микрофлора способна синтезировать различные витамины, кроме витамина С, в необходимых количествах при условии ее оптимального состояния.

Нормальная кишечная микрофлора очень чувствительная к приему лекарственных препаратов, даже таких, как амидопирин, фенацетин, кофеин, не говоря уже о антибиотиках и сульфаниламидных препаратах, которые часто используются без серьезных оснований.

Состав кишечной микрофлоры ухудшается при приеме рафинированных продуктов / кондитерские изделия, блюда приготовленные из муки высших сортов, манная каша, обрушенный рис и др. / вместо овощей, фруктов, хлебных изделий из муки грубого помола содержащих клетчатку, являющейся питательной средой для кишечных микроорганизмов. Во многих случаях эффективны пищевые лекарственные растения. Богатая пищевыми волокнами / целлюлозой / диета стимулирует у человека внутрипищевой синтез многих витаминов и способствует выводу токсических, химических веществ.

Следует отметить, что кишечная микрофлора способна синтезировать белок с участием азота воздуха. Нормальная кишечная микрофлора играет важную роль в поддержании общего неспецифического иммунитета, который угнетается поступлением в организм токсических веществ с водой и пищей [2].

При дисбактериозе кишечника ухудшается не только состав, но и количество микробов. Основными причинными факторами дисбактериоза кишечника считается:

- пребывание в нехарактерных для человека зонах обитания /в высокогорье, подводной, космической, арктической обстановке/,
- резкое изменение климато-географических условий: длительные авиационные перелеты на другие материки,
- антибиотикотерапия,

- химическое отравление химическими соединениями,
- профессиональные контакты с антимикробными препаратами,
- хронические заболевания желудочно-кишечного тракта /хронические гастриты, колиты, энтериты/,
- злокачественные новообразования,
- нарушения моторики кишечника /запоры/,
- возрастной дисбактериоз,
- сезонный дисбактериоз /летом и осенью снижается устойчивость к кишечным инфекциям/ [5].

При полном и длительном голодании в кишечнике снижается количество бифидобактерий, молочно-кислой палочки и увеличивается количество патогенных микроорганизмов. Изменение состава кишечной микрофлоры отмечается после сильных отрицательных воздействий /страх, гнев, ярость, испуг и др./ . При дисбактериозе снижается анти-токсическая функция печени.

Для профилактики дисбактериоза необходимо:

- ограничивать прием лекарственных веществ без серьезных причин,
- изменить течение химических процессов в кишечнике путем применения продуктов, способных связывать и выводить токсические вещества,
- постоянно использовать кисломолочные смеси [5].

ЛИТЕРАТУРА

1. Безопасность жизнедеятельности: Уч. для вузов /Под ред. Л.А.Михайлова. – СПб.: Питер, 2005. – с.190-230.
2. Доценко І.І. Гігієна та екологія людини. Навч. посібник.- Львів, Афіша, 2000. – с.195-211.
3. Запольський А.К., Салюк А.І. Основи екології. Підручник /За ред. К.М.Ситкіна. – К.: Вища шк., 2003. – с.250-284.
4. Медицинская экология: Уч. пособие для студентов высш. учеб. завед. /Под ред. А.А.Королева. – М.: Изд. центр «Академия», 2003. – с.147-150.
5. Хата З.И. Здоровье человека в современной экологической обстановке. – М.: Фаир – Пресса, 2001. – с.105 - 109

ЗМІНА СКЛАДУ ГІДРОБІОНТІВ КАРАЧУНІВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА ПІД ВПЛИВОМ АНТРОПОГЕННИХ ЧИННИКІВ

Поздній Є.В.

Криворізький державний педагогічний університет.

Серед антропогенних чинників, що впливають на стан водних екосистем Карачунівського водосховища ведучими є перш за все штучне